

event of non-compliance with these decisions, enforcement of compulsory administrative liability.

The ratio of the details of documents regarding the execution of resolutions on the imposition of fines for offenses in the field of ensuring road traffic safety, recorded in non-automatic mode, to the list of details required by the state executive service, in the case of a forced appeal to the implementation of this resolution, was analyzed. At the same time, the relationship between the characteristic improvement in efficiency and the quantitative indicator of the implementation of administrative and legal sanctions and fines by the state and, as a result, the effective bringing of offenders to administrative responsibility, under the condition of agreement between the relevant institutions at the stage of applying for the enforcement of documents (resolutions), was analyzed. If the offender according to Art. 307 of the Code of Ukraine on administrative offenses did not voluntarily pay the fine within the time limit set by the law. The author's vision of the origin of the problem of the interaction of the mechanism of forced collection of fines by the units that perform this procedure is provided.

Proposed recommendations and ways to solve the problem of interaction between the bodies (officials) of the National Police and the bodies of the state executive service, in order to jointly achieve the set goal in the normative and legal circle of legislation.

Keywords: *administrative offense, compulsory arrest, enforcement proceedings, administrative penalty, resolution, identification code.*

УДК 343.8

DOI: 10.31733/2078-3566-2023-2-422-428

Алла ГНАТЧУК[©]

аспірант

(Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка Степана Дем'янчука,
м. Рівне, Україна)

ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ У МІСЦЯХ НЕСВОБОДИ

У статті розглянуто кращі світові практики виконання судових рішень щодо засуджених, які відбувають покарання в місцях несвободи та можливість впровадження такого досвіду в Україні. Розкрито роль реформування Міністерством юстиції України кримінально-виконавчої системи. Показано, наскільки умови її функціонування приведені до європейських стандартів і як це впливає на практику виконання судових рішень в місцях несвободи.

Ключові слова: *місця несвободи, виконання, суд, рішення, закордонний досвід, впровадження, реформа, кримінально-виконавча система.*

Постановка проблеми. Кращі світові практики виконання судових рішень щодо засуджених, які відбувають покарання в місцях несвободи, можуть бути впроваджені в національне законодавство України за успішного проведення Міністерством юстиції України реформ кримінально-виконавчої системи та приведення умов її функціонування до європейських стандартів.

Таке розуміння впровадження світового досвіду стосовно виконання судових рішень щодо засуджених, які відбувають кримінальні покарання в місцях несвободи, показує відкритість функціонування кримінальної системи України, її надійність щодо захисту прав і свободи засуджених, персоналу, який їх обслуговує, та охорони інтересів суспільства у сфері кримінально-виконавчої діяльності.

Саме такій підхід, на нашу думку, зумовлює необхідність аналізу фундаментальних праць, у яких учені намагаються визначити з погляду кримінально-виконавчої науки основні переваги концепції європейської пенітенціарної системи над кримінально-виконавчою системою у сфері виконання судових рішень щодо засуджених, які вчинили кримінальне правопорушення і за вироком суду були направлені відбувати покарання у виправні або виховні колонії Державної кримінально-виконавчої служби України (далі – ДКВС України).

Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення цієї проблеми. Важливе

© А. Гнатчук, 2023

ORCID iD: <https://orcid.org/0009-0001-3038-2287>

mail@megu.edu.ua

значення для порядку і умов відбування засудженим кримінального покарання належить своєчасному виконанню судового рішення, оскільки в ньому визначається час набрання чинності обвинувального вироку, час прибуття засудженого в установу виконання покарань, час постановки його на облік.

Серед наукових праць у сфері розроблення кримінально-виконавчих засад виконання судових рішень щодо засуджених в Україні можна виділити праці відомих вітчизняних вчених, таких як: А. Богатирьов, І. Богатирьов, О. Богатирьова, Є. Бодюл, О. Джуца, О. Колб, В. Конопельський, І. Копотун, В. Корчинський, Ю. Новосад, О. Михайлик, М. Пузирьов, А. Степанюк, В. Трубников, С. Фаренюк, О. Шкута, І. Яковець та ін.

Метою статті є окреслення кращих соціальних практик виконання судових рішень щодо засуджених, які відбувають покарання в місцях несвободи в зарубіжних країнах, і їх імплементація у національне законодавство України.

Виклад основного матеріалу. Черговий виток реформаційних перетворень, котрі проводить Міністерство юстиції України у XXI ст., обумовлений пошуком оптимальної моделі виконання судових рішень щодо засуджених, які відбувають покарання в місцях несвободи України. Одним із таких напрямів є вивчення і впровадження у діяльність органів та установ виконання покарань зарубіжного досвіду функціонування пенітенціарних систем (як теоретичних доробок, так і практик) стосовно виконання судових рішень щодо засуджених в місцях несвободи.

Варто наголосити, що саме практика має вагоме значення для розвитку наукової теорії, оскільки для всіх наук вона є не лише безпосередньо даним середовищем, а й формою об'єктивного буття взагалі [1, с. 23]. Такий підхід вченої І. Яковець дозволяє теоретикам і практикам проводити дослідження питань виконання судових рішень щодо засуджених, які відбувають покарання в місцях несвободи, через призму не тільки вітчизняного пошуку вирішення проблеми, а і шляхом вивчення кращих практик пенітенціарних систем зарубіжних країн.

Безперечно, висвітлення проблемних питань впровадження в національну кримінально-виконавчу систему кращих здобутків виконання судових рішень у пенітенціарних системах зарубіжних країн пов'язано, як зауважує вчений І. Богатирьов, з динамічною діяльністю майбутньої пенітенціарної системи України, завданням якої є визначити структурно вірний шлях реалізації адекватних, морально, соціально та економічно виправданих видів кримінальних покарань за вчинене кримінальне правопорушення [2, с. 23].

Аналогічної позиції дотримується і інший науковець – О. Колб, який у власних дослідженнях наголошує, що пенітенціарні системи світу мають певні відмінності, що визначаються основними елементами державної політики кожної держави, котрі пов'язані з конкретною юрисдикцією та системою кримінального судочинства, а тому порівнюючи їх, можна виявити позитивні моменти і тенденції розвитку вітчизняної кримінально-виконавчої системи [3, с. 57–58].

Водночас автор В. Василик звертає увагу на той факт, що подібні запозичення можливі лише з урахуванням специфіки економічного та соціального розвитку України, особливостей вітчизняної кримінально-виконавчої системи, історичного досвіду і традицій нашого народу, специфіки національної психології тощо [4, с. 129].

Варто також звернути увагу на позицію вченого О. Шкути, який у своїй праці дійшов висновку, що позитивний європейський досвід може бути адаптований до українських реалій за умови ретельного вивчення найефективніших законодавчих конструкцій, що належать до пенітенціарних систем різних держав, і використання цих напрацювань у кримінальному та кримінально-виконавчому праві України [5, с. 227].

До речі, науковець О. Кревсун вважає, що Україна послідовно та цілеспрямовано виконує свої зобов'язання у сфері реформування кримінально-виконавчої системи з метою максимального наближення умов тримання засуджених і правил поведінки із ними до міжнародних стандартів [6, с. 100]. На нашу думку, таке твердження вченого є дещо упередженим, оскільки, як засвідчило дослідження, кримінально-виконавча система України ще далека до європейських стандартів поведінки з ув'язненими. На цьому, до речі, наголошують і інші вітчизняні вчені.

Слід зазначити, що про наявність окресленої проблеми та про ці завдання йдеться й у Законі України «Про Державну кримінально-виконавчу службу України» від 23 червня 2005 р., у якому, зокрема, наголошено, що для організації міжнародного

співробітництва у сфері виконання кримінальних покарань ДКВС України взаємодіє з відповідними органами іноземних держав і міжнародними організаціями на основі міжнародних договорів [7].

Вважаємо, що закордонний досвід виконання судових рішень в пенітенціарних системах світу відкриває нові горизонти, дозволяє краще пізнати кримінально-виконавче право своєї країни, оскільки специфічні риси останнього особливо виразно виявляються в порівнянні з іншими системами. Варто також наголосити, що ідеальної пенітенціарної системи щодо виконання судових рішень в зарубіжних країнах не існує, і це слід враховувати при впровадженні досвіду в національну кримінально-виконавчу систему.

Отже, застосування іноземного законодавства щодо виконання судових рішень в місцях несвободи ДКВС України вимагає від Міністерства юстиції України у процесі проведення реформ кримінально-виконавчої системи ґрунтовного вивчення міжнародних нормативно-правових актів, оскільки саме в них законодавець убачає кращі національні практики виконання судових рішень у місцях несвободи.

Серед міжнародних нормативних актів, що регламентують діяльність установ виконання покарань, та пробацій у частині виконання судових рішень є розроблені РЄ ЄПП та прийняті 30 серпня 1955 р. ООН Мінімальні стандартні правила поведінки з в'язнями [8]. Оскільки саме вони визнані міжнародною спільнотою як основні документи для формування законодавчими органами, судами й тюремними адміністраціями політики у сфері виконання покарань та пробації.

Варто також наголосити, що саме ці правові джерела були незамінними під час тлумачення міжнародної концепції про захист прав людини і стали основою складовою міжнародного права в галузі захисту прав людини. Однак слід мати на увазі, що кожна країна по-своєму підходить до цієї проблематики.

У зв'язку з цим цікавою є практика виконання судових рішень щодо засуджених, які відбувають кримінальні покарання, шляхом застосування прогресивної системи у США, Англії, Швейцарії, Норвегії та Франції. Оскільки правові системи США та України є різними як за своєю структурою, так і за змістом, тому імплементація американських норм права, на нашу думку, є доволі проблематичною.

Крім того, різною є історична соціально-правова практика щодо цих питань. Зокрема, протягом останніх років у США було впроваджено чимало нормативних документів, що ставили за першооснову трансформацію тюремної системи. Значну увагу було приділено умовам, у яких утримуються засуджені, можливостям застосування прогресивної системи та надання додаткових пільг, що поступово відновлювали б у засудженого відчуття повноправного члена суспільства [9, с. 16].

Цікавою для нашого дослідження є система виконання покарань у Швейцарії. Саме досвід цієї країни в частині утримання засуджених у місцях несвободи за рахунок державного бюджету варто вивчати і, можливо, впроваджувати в національну кримінально-виконавчу систему. До речі, за національним законодавством Швейцарії засуджений, який вчинив втечу з місць несвободи, може бути притягнений тільки до дисциплінарної відповідальності. Натомість відповідно до вітчизняного законодавства засуджені, які вчинили втечу з установи виконання покарань, притягаються до кримінальної відповідальності [10, с. 62].

Як пояснює персонал адміністрації тюрем Швейцарії, це пов'язано з тим, що людина має природний потяг до свободи, за який недоцільно її карати. У таких випадках строк покарання продовжується на термін перебування засудженого в розшуку [11, с. 99].

Значну кількість позитивних рішень, що можуть бути прийняті до уваги Міністерством юстиції України щодо виконання судових рішень в місцях несвободи, має Норвегія. Імплементувати норми законодавства Королівства Норвегія у вітчизняне у цій сфері можливо, як убачається, лише за умови фінансової самодостатності виправних колоній, якщо із заробітку засуджених, пенсій та іншого доходу здійснювати часткове відшкодування вартості їхнього харчування, одягу, взуття, білизни, витрат на комунально-побутові та інші надані послуги.

Проте впровадити такі новели в Україні, на нашу думку, буде важко, оскільки праця засуджених, згідно з КВК України, є правом, а не обов'язком. Згідно з діючим законодавством для засуджених в місцях несвободи передбачено два види праці. Перший – це той, на який особа має право і за який отримуватиме заробітну платню на картку. Працювати людина може лише в місцях і на роботах, котрі визначає адміністрація виправної колонії.

Як правило, це праця на підприємствах або в майстернях колонії, на роботах із господарського обслуговування колонії. Під час визначення місця роботи засудженого необхідно враховувати його стать, вік, працездатність, стан здоров'я і спеціальність. Особа має право вибирати, ким саме працювати на підприємстві або в майстернях колонії, її не мають права примушувати працювати на тих роботах, на яких вона не хоче.

Є випадки, коли вказаний вид праці є обов'язком для засуджених, наприклад, якщо вони мають заборгованість за виконавчими листами, а тому зобов'язані працювати в місцях і на роботах, що визначаються адміністрацією виправної колонії, до погашення такої заборгованості. На жаль, це не завжди так, оскільки у деяких виправних колоніях відсутні підприємства та майстерні з виготовлення продукції.

Другий вид праці – це той, що засуджені зобов'язані виконувати за вимогою адміністрації виправної колонії безоплатно. Але такі роботи можуть стосуватися лише благоустрою виправної колонії і прилеглих до неї територій, поліпшення житлово-побутових умов засуджених або допоміжних робіт із забезпечення колонії продовольством. До таких робіт можуть залучати в неробочий час не більш як на дві години на день і, як правило, по черзі з іншими засудженими [12].

Дещо цікавим є також досвід виконання судових рішень щодо засуджених, які відбувають кримінальне покарання, у Франції. До речі, відбування покарання засудженими у Франції здійснюється за Оборнською системою із застосуванням прогресивних умов відбування, тобто від більш суворих до менш суворих.

До речі, Міністр юстиції Мішель Алліо-Марі висловила бажання зробити так, щоб у Франції тюрма стала «школою боротьби з рецидивом» і одночасно «установою, що активно займається соціальною реабілітацією». Основою пенітенціарної реформи, на думку французького міністра юстиції, має стати створення відповідних умов відбування покарання, а саме: дотримання гідності особистості; душ у кожній камері пенітенціарної установи, призначеній для індивідуального ув'язнення; персональний супровід; підготовка до соціальної реабілітації (робота, отримання професії, фізична підготовка тощо) [13, с. 56].

Якщо зазначену проблематику розглянути з огляду на імплементацію норм законодавства Франції у вітчизняне, то заслугове на увагу матеріально-побутове забезпечення засуджених, оскільки воно спонукає їх до позитивної поведінки за умови фінансового благополуччя. Однак якщо матеріальне забезпечення засуджених у Франції повністю фінансується з бюджету, то в Україні воно є далеким від міжнародних стандартів.

Зокрема, згідно зі ст. 115 КВК України для осіб, які відбувають покарання у виправних і виховних колоніях, створюються необхідні житлово-побутові умови, що відповідають правилам санітарії та гігієни. Норма житлової площі на одного засудженого у виправних колоніях не може бути меншою за три квадратні метри, а у лікувальних закладах при виправних колоніях, у виправних колоніях, призначених для тримання і лікування хворих на туберкульоз, у стаціонарі – п'ять квадратних метрів [14, с. 56].

Проте як засвідчило дослідження, згадані норми поки що не відповідають міжнародним стандартам, оскільки, за висновками Комітету проти катувань Ради Європи, житлову площу, що є меншою семи квадратних метрів, слід розглядати як застосування тортур у місцях позбавлення волі соціальної реабілітації (робота, отримання професії, фізична підготовка тощо).

Багато позитивних моментів стосовно процесу виконання судових рішень щодо засуджених, які відбувають покарання в місцях несвободи, має Німеччина. З цього приводу вітчизняний вчений М. Пузирьов у своєму дослідженні зазначає, що у Німеччині функціонують такі види виправних установ: установи відкритого типу; установи закритого типу; соціально-терапевтичні установи [15, с. 56].

На відміну від кримінально-виконавчої системи України, пенітенціарній системі Німеччини віднедавна властивий такий інститут зарубіжного пенітенціарного права, як «приватна тюрма». Зокрема, у 2005 р. компанія «Sergo Group» виграла тендер і уклала п'ятирічний контракт із Міністерством юстиції Гессену (одна із земель Німеччини) на предмет здійснення управління Гессенською тюремною службою. Це був перший у Німеччині контракт у сфері приватизації тюрем. Названа компанія відповідала за забезпечення психологічної, медичної й освітньої сфер діяльності, а також за технічне обслуговування будівель тюрми із 502 засудженими чоловіками [15, с. 57].

Щодо впровадження приватних установ в Україні, за якого виконання судових

рішень буде здійснюватися не державою, а приватною компанією, серед вітчизняних вчених виникли певні дискусії. З одного боку, є прихильники впровадження приватних установ в Україні (І. Богатирьов, О. Шкута, М. Пузирьов), а з іншого – вчені, які заперечують створення таких установ в Україні (О. Гумін, І. Яковець, А. Степанюк та ін.), обґрунтовуючи свою позицію тим, що використання праці засуджених приватними компаніями стане не на користь їх виправлення та ресоціалізації.

У статті також наголошується, що застосування зарубіжного законодавства виконання судових рішень в містах несвободи ДКВС України вимагає від Міністерства юстиції України в процесі проведення реформ кримінально-виконавчої системи ґрунтовного вивчення міжнародних нормативно-правових актів, оскільки саме в них законодавець передбачає кращі національні практики виконання судових рішень в місцях несвободи.

Висновки. Проведений нами аналіз соціальної практики виконання судових рішень щодо засуджених, які відбувають покарання в місцях несвободи в зарубіжних країнах свідчить про те, що чинне кримінально-виконавче законодавство України є недосконалим і таким, що потребує видозмін. Це є необхідно умовою підвищення ефективності та результативності роботи установ виконання покарань ДКВС України, що дозволить у процесі виконання судових рішень забезпечити безпечні умови життєдіяльності всіх суб'єктів кримінально-виконавчої діяльності в місцях несвободи.

Список використаних джерел

1. Яковець І. С. Теоретичні та прикладні засади оптимізації процесу виконання кримінальних покарань : дис. ... д-ра юрид. наук. Харків, 2014. 456 с.
2. Богатирьов І. Г. Нариси становлення пенітенціарної системи України у працях вчених наукової школи «Інтелект» : монографія. Київ : ВД «Дакор», 2021. 242 с.
3. Колб О. Г. Проблеми реформування пенітенціарної системи в Україні. *Вісник Луганського інституту внутрішніх справ*. 1998. Вип. 2. С. 57–61.
4. Vasylyk V. International experience in the functioning of penitentiary systems foreign countries and its implementation in Ukraine. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2019. No. 6–3. Vol. 1. P. 127–134.
5. Шкута О. О. Компаративістський аналіз функціонування пенітенціарних систем зарубіжних країн. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Юридичні науки*. 2016. Вип. 1(4). С. 53–55. URL: [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&_S21P03=FILEA=&_S21STR=Nvkhdu_jur_2016_1\(4\)_15](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&_S21P03=FILEA=&_S21STR=Nvkhdu_jur_2016_1(4)_15).
6. Кревсун О. М. Прогресивна система виконання покарання у виді позбавлення волі на певний строк у виправних колоніях : дис. ... канд. юрид. наук. Харків, 2016. 277 с.
7. Про Державну кримінально-виконавчу службу : Закон України від 23.06.2005. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2713-15#Text>.
8. Мінімальні стандартні правила поводження з в'язнями : міжнародний документ ООН від 30.08.1955. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_212#Text.
9. Богатирьов І. Г., Рибянцев А. А. Зміни умов відбування покарання у виді позбавлення волі на прикладі США і Великобританії (порівняльний аналіз). *Зарубіжний досвід функціонування пенітенціарних систем: сторінки історії та виклики сьогодення : матеріали круглого столу* (м. Київ, 14 трав. 2015 р.) ; відп. ред. О. В. Сокальська. Київ, 2015. С. 7–12.
10. Богатирьов І. Г., Бондарєва К. В. Кримінальна відповідальність за злісну непокору вимогам адміністрації установи виконання покарань : навч. посібник ; за заг. ред. О. І. Богатирьової. Чернігів : Поліграф, 2019. 199 с.
11. Лисодєд О., Степанюк А. Покарання та громадські санкції у діяльності Служби тюрем і пробачії Швеції. *Вісник Академії правових наук України*. 2003. № 4(35). С. 99–109.
12. Про затвердження Змін до Інструкції про умови праці та заробітну плату засуджених до обмеження волі або позбавлення волі : наказ Міністерства юстиції України. від 19.06.2020 № 2115/5. URL: <https://xn--80aagahqwyibe8an.com/ukrajini-minyust/nakaz-vid-19062020-2115-pro-zatverdjennya-zmin-2020-82918.html>.
13. Алліо-Мари М. Тюрма должна помочь избежать рецидива. *Преступление и наказание*. 2010. № 3. С. 56–65.
14. Кримінально-виконавчий кодекс України : Закон України від 11.07.2003. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1129-15#Text>.
15. Пузирьов М. С. Виконання покарання у виді позбавлення волі на певний строк у зарубіжних країнах: порівняльно-правове дослідження : дис. ... д-ра юрид. наук. Чернігів, 2018. 387 с.

Надійшла до редакції 18.04.2023

References

1. Yakovets, I. S. (2014) Teoretychni ta prykladni zasady optymizatsii protsesu vykonannya kryminalnykh pokaran [Theoretical and applied principles of optimizing the process of execution of criminal punishments] : dys. ... d-ra yuryd. nauk. Kharkiv. 456 p. [in Ukr.].
2. Bohatyrov, I. H. (2021) Narysy stanovlennia penitentsiarnoi systemy Ukrainy u pratsiakh vchenykh naukovoï shkoly «Intellect» [Essays on the formation of the penitentiary system of Ukraine in the works of scientists of the scientific school «Intellect»] : monohrafiia. Kyiv : VD «Dakor». 242 p. [in Ukr.].
3. Kolb, O. H. (1998) Problemy reformuvannia penitentsiarnoi systemy v Ukraini [Problems of reforming the penitentiary system in Ukraine]. *Visnyk Luhanskoho instytutu vnutrishnikh sprav*. Issue 2. pp. 57–61. [in Ukr.].
4. Vasylyk, V. (2019) International experience in the functioning of penitentiary systems foreign countries and its implementation in Ukraine. *Visegrad Journal on Human Rights*. No. 6–3. Vol. 1. pp. 127–134.
5. Shkuta, O. O. (2016) Komparatyvistskyi analiz funktsionuvannia penitentsiarnykh system zarubizhnykh krain [Comparative analysis of the functioning of penitentiary systems of foreign countries]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnogo universytetu. Seriya : Yurydychni nauky*. Issue 1(4), pp. 53–55. URL: [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&_S21P03=FILE=&_S21STR=Nvkhdur_jur_2016_1\(4\)_15](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&_S21P03=FILE=&_S21STR=Nvkhdur_jur_2016_1(4)_15). [in Ukr.].
6. Krevsun, O. M. (2016) Prohresyvnna systema vykonannya pokarannia u vydi pozbavlennia voli na pevnyi strok u vypravnykh koloniakh [Progressive system of execution of punishment in the form of deprivation of liberty for a certain period in correctional colonies] : dys. ... kand. yuryd. nauk. Kharkiv. 277 p. [in Ukr.].
7. Pro Derzhavnu kryminalno-vykonavchu sluzhbu [On State Criminal-Executive Service of Ukraine] : Zakon Ukrainy vid 23.06.2005. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2713-15#Text>. [in Ukr.].
8. Minimalni standartni pravyla povodzhennia z viazniamy [Minimum Standard Rules for the Treatment of Prisoners] : mizhnarodnyi dokument OON vid 30.08.1955. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_212#Text. [in Ukr.].
9. Bohatyrov, I. H., Rybiantsev, A. A. (2015) Zminy umov vidbuvannia pokarannia u vydi pozbavlennia voli na prykladi SSHA i Velykobrytaniï (porivnialnyi analiz) [Changes in the conditions of serving a sentence in the form of deprivation of liberty on the example of the USA and Great Britain (comparative analysis)]. *Zarubizhnyi dosvid funktsionuvannia penitentsiarnykh system: storinky istorii ta vykyky sohodennia : materialy kruhloho stolu* (m. Kyiv, 14 trav. 2015 r.) ; vidp. red. O. V. Sokalska. Kyiv. pp. 7–12. [in Ukr.].
10. Bohatyrov, I. H., Bondarieva, K. V. (2019) Kryminalna vidpovidalnist za zlisnu nepokoru vymoham administratsii ustanovy vykonannya pokaran [Criminal liability for malicious disobedience to the requirements of the administration of the institution of execution of punishments] : navch. posibnyk ; za zah. red. O. I. Bohatyrovoi. Chernihiv : Polihraf. 199 p. [in Ukr.].
11. Lysodied, O., Stepaniuk, A. (2003) Pokarannia ta hromadski sanktsii u diialnosti Sluzhby tiurem i probatsii Shvetsii [Punishment and public sanctions in the activities of the Prison and Probation Service of Sweden]. *Visnyk Akademii pravovykh nauk Ukrainy*. № 4(35). pp. 99–109. [in Ukr.].
12. Pro zatverdzhennia Zmin do Instruksii pro umovy pratsi ta zarobitnu platu zasudzhenykh do obmezhennia voli abo pozbavlennia voli [On the approval of the Amendments to the Instruction on working conditions and wages of those sentenced to restriction of liberty or deprivation of liberty] : nakaz Ministerstva yustytzii Ukrainy. vid 19.06.2020 № 2115/5. URL: <https://xn--80aagahqwyibe8an.com/ukrajini-minyust/nakaz-vid-19062020-2115-pro-zatverdjenyia-zmin-2020-82918.html>. [in Ukr.].
13. Allyo-Mary, M. (2010) Tiurma dolzhna pomoch yzbezhat retsydyva [Prison should help avoid recidivism]. *Prestuplenye y nakazanye*. 2010. № 3. pp. 56–65.
14. Kryminalno-vykonavchyi kodeks Ukrainy [Criminal and Executive Code of Ukraine] : Zakon Ukrainy vid 11.07.2003. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1129-15#Text>. [in Ukr.].
15. Puzyrov, M. S. (2018) Vykonannya pokarannia u vydi pozbavlennia voli na pevnyi strok u zarubizhnykh krainakh: porivnialno-pravove doslidzhennia [Execution of punishment in the form of imprisonment for a certain period in foreign countries: a comparative legal study] : dys. ... d-ra yuryd. nauk. Chernihiv. 387 p. [in Ukr.].

ABSTRACT

Alla Hnatchuk. Foreign experience of execution of court decisions in places of deprivation of liberty. The article proves that the world's best practices of penitentiary systems regarding the execution of court decisions (experience) in places of deprivation of liberty show how successful the reform of the criminal-executive system of Ukraine is and how far the conditions of its functioning are brought to European standards.

This understanding of the implementation of the world's best practices in the execution of court decisions regarding convicts serving criminal sentences in places of deprivation of liberty shows the

openness of the functioning of the criminal system of Ukraine, its reliability in protecting the rights and freedom of convicts, the personnel who serve them, and the protection of public interests in the field of criminal enforcement activities.

The article states that this approach, according to the author of the article, makes it necessary to analyze the fundamental works in which scientists try to determine, from the point of view of penal science, the main advantages of the concept of the European penitentiary system over the penal system in the sphere of enforcement of court decisions against convicts who committed a criminal offense and were sent to serve their sentences in correctional or educational colonies of the State Penitentiary Service of Ukraine.

Timely execution of court decisions is important for the procedure and conditions for serving a criminal sentence by a convicted person, because they determine the time of entry into force of the guilty verdict, the time of arrival of the convicted person at the penitentiary institution and the time of registration.

The purpose of this article is to study the best social practices in the execution of court decisions regarding convicts who are serving sentences in places of deprivation of liberty in foreign countries and its implementation into the national legislation of Ukraine.

The article proves that the next round of reformation transformations carried out by the Ministry of Justice of Ukraine in the 21st century is due to the search for an optimal model for the execution of court decisions regarding convicts who are serving their sentences in places of deprivation of liberty in Ukraine. One of these directions is the study and implementation of the scientific theory of foreign experience in the functioning of penitentiary systems and the place of execution of court decisions regarding convicts in places of deprivation of liberty into the practical activities of bodies and institutions for the execution of punishments.

Finally, our analysis of the social practice of the execution of court decisions regarding convicts who are serving sentences in places of deprivation of liberty in foreign countries shows that the current criminal law of Ukraine is imperfect and requires changes, which is a necessary condition for improving efficiency and effectiveness of work of institutions for the execution of punishments of the State Security Service of Ukraine. This will allow in the process of execution of court decisions to ensure safe living conditions for all subjects of criminal enforcement activities in places of deprivation of liberty, which are the subject of this scientific study.

Keywords: *places of deprivation of liberty, execution, court, decision, foreign experience, implementation, reform, criminal enforcement system.*